

РЕШЕНИЕ

№ 6312

гр. София, 07.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Георги Ст. Чехларов Въззивно гражданско дело № 20231100502683 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 14334/12.12.2022 г., постановено по гр.д. № 38750/2022 г. на СРС, ГО, 156 състав, ответникът „П.С.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „*****, е осъден да заплати на „М.Б.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****, на основание чл. 327, ал. 1 ТЗ, във вр. чл. 318 ТЗ, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 330, ал. 1 ТЗ, чл. 232, ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 1198,78 лева, представляващи цена на кислород технически, транспорт и наемно възнаграждение по договор за търговска покупко продажба и наем, обективиран във фактура № 345775/12.07.2017 г., ведно със законната лихва от 18.07.2022 г. (датата на подаването на исковата молба) до окончателното плащане, както и сумата от 354,97 лева, представляващи мораторна лихва върху дължимата главница за периода от 18.07.2019 г. до 12.03.2020 г. и от 09.04.2020 г. до 18.07.2022 г., като са отхвърлени исквете за разликата над 1198,78 лева до пълния предявен размер от 4866,51 лева, представляващи цена на кислород технически, транспорт и наемно възнаграждение по договор за търговска покупко-продажба и наем по договори, обективирани във фактури, както следва: № 429537/28.03.2019 г., № 7360026336/08.10.2020 г., № 7360027158/16.10.2020 г., № 7360028282/29.10.2020 г., № 7360029269/05.11.2020 г., № 7360041370/08.03.2021 г., № 7360048061/12.05.2021 г., както и искът за мораторна лихва за сумата над 354,97 лева до пълния предявен размер от 1208,25 лева и за периода от

18.07.2017 г. до 17.07.2019 г. и от 13.03.2020 г. до 08.04.2022 г.

Срещу решението в частта, в която предявените искове са уважени, е постъпила въззивна жалба от ответника „П.С.“ ООД. Поддържа се, че решението в обжалваната част е необосновано, немотивирано и постановено в нарушение както на материалния, така и на процесуалния закон. Твърди се, че неправилно първоинстанционният съд не е уважил направеното възражение за изтекла погасителна давност, доколкото вземането по фактура № 345775/12.07.2017 г. е с определен падеж от ищеца – 17.07.2017 г., а исковата молба е депозирана на 18.07.2022 г., поради което и за сумата от 1198,78 лв. е изтекла 5 годишната погасителна давност, съответно погасена по давност е и акцесорната претенция за сумата от 607,37 лв. Въззивникът навежда, че чл.3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. и за преодоляване на последиците следва да се прилага само за давност, която тече по действащи правоотношения, а не по изтекли такива. Моли се отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени.

Въззиваемият „М.Б.“ ЕООД е депозирал отговор на въззивната жалба, в който излага доводи за правилност и законосъобразност на поставеното положение. Поддържа, че при изчисляване на давността първоинстанционният съд правилно е приложил чл.3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на НС от 13.03.2020 г. Моли се за потвърждаване на решението в обжалваната част и присъждане на сторените разноски.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и е допустимо. Не са допуснати нарушения на императивни материални норми, за приложението на които въззивният съд е длъжен да следи служебно.

По делото е представена фактура № 345775/12.07.2017 г., издадена от ищеца „М.Б.“ ЕООД и с получател ответникът „П.С.“ ООД за доставка на кислород /технически/, транспорт и наем на стойност от 1198,78 лева – с

падеж 17.07.2017 г., като фактурата не е подписана нито от представител на никоя от страните. От приетата пред първоинстанционния съд СЧЕ се установява, че фактура № 345775/12.07.2017 г. е включена в дневника за продажби на „М.Б.“ ЕООД за м.07.2017 г. по пореден номер 930 и е намерила отражение в подадена справка – декларация за ДДС за данъчен период м.07.2017 г. с начислен ДДС по нея в размер на 199,8 лв. От заключението на вещото лице е видно също така, че процесната фактура е осчетоводена и от „П.С.“ ООД, с което дружеството увеличава разходите си за материали и правото на приспадане на данъчен кредит с начисления ДДС по фактурата.

Принципен отговор на въпроса за значението на фактурата като доказателство за сключен договор за търговска продажба на стоки или за изработка и наличието на основание за плащане на уговорената в договора цена е даден с множество решения на ВКС- решение № 46/27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г., II т. о.; решение № 71/22.06.2009 г. по т. д. № 11/2009 г.; решение № 62/25.06.2009 г. по т. д. №. № 546/2008 г.; решение № 42/19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на II т. о.; решение № 96/26.11.2009 г. по т. д. № 380/2009 г., I т. о.; решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г., II т. о.; решение № 109/7.09.2011 г. по т. д. № 465/2010 г., II т. о. С тези решения е прието, че фактурата може да се приеме за доказателство, установяващо договор за търговска продажба на стоки или договор за изработка в случаите, когато съдържа всички необходими елементи от съдържанието на сделката - вид на стоката, стойност, начин на плащане, време и място на съставянето ѝ. В решенията на ВКС е обосновано становище, че вписването на фактурата в дневниците за продажби и покупки на продавача и купувача, имащи статут на търговци, както и отразяването на стойността ѝ в справките декларации по ЗДДС /при наличие на данъчна регистрация/ и ползването на данъчен кредит във връзка с нея, са обстоятелства, релевантни за установяване възникване на правоотношение, по повод на което е била съставена.

Поради изложеното съдът счита, че издадената и осчетоводена фактура от страните доказва наличието на облигационно отношение между двете страни по договор за търговска продажба, наем и изработка, по което ищецът е изпълнил своите задължения, респ. за ответника е възникнало задължение да заплати договорената сума от 1198,78 лева – арг. от чл.327 ТЗ.

По отношение релевираното във възражение за изтекла погасителна давност, във връзка с което са заявени доводи във въззивната жалба, съдът намира следното:

Съгласно чл. 110 ЗЗД в случая е приложима общата 5-годишна погасителна давност, като давността е започнала да тече от деня, в който задължението е станало изискуемо /чл.114,ал.1 ЗЗД/, т.е. от датата на падежа на задължението в издадената фактура /17.07.2017 г./. Настоящият съдебен състав намира, че в периода 13.03.2020 г. – 20.05.2020 г. давностният срок е спрял да тече на основание чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по

време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, във връзка с § 13 от ПЗР на ЗИД на Закона за здравето (обн. ДВ, бр. 44/2020 г., в сила от 14.05.2020 г.). Текстът на закона е формулиран ясно и недвусмислено и същият има за последица спиране теченето в посочения период на погасителната и придобивната давност по отношение на всички права на частноправни субекти. Доводът на въззивника, че нормата на закона се прилага по действащи правоотношения, а не по изтекли такива, е неотнормен хипотезата на погасителната давност, която касае възникнало вече вземане, в случая по облигационно правоотношение. Ето защо и давността за процесното вземане изтича на 24.09.2022 г. (с добавяне на два месеца и 7 дни в периода 13.03.2020 г. – 20.05.2020 г., през които давността е спряла да тече), а исковата молба е подадена преди това - на 18.07.2022 г., с което давността е била прекъсната и е спряла да тече (чл. 115, б. „ж“ ЗЗД и чл. 116, б. „б“ ЗЗД). По изложените съображения и доводът във въззивната жалба по отношение погасяването на процесното вземане по давност е неоснователен, а искът за заплащане на 1198,78 лева се явява изцяло основателен.

По отношение на претенцията за мораторна лихва, въззивният съд намира следното: съгласно на чл. 84, ал. 1 ЗЗД когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му, поради което и ответникът е изпаднал в забава от деня, следващ посочения в процесната фактура падеж /17.07.2017 г./, т.е. от 18.07.2017 г. Приложима в случая е кратката тригодишна погасителна давност (арг. чл. 111, б. „в“ ЗЗД), като в обжалваната част на решението е присъдена дължимата мораторна лихва в размер от 354,97 лева за периода от 3 години, преди подаване на исковата молба, поради което и в тази първоинстанционното решение е правилно и законосъобразно.

С оглед съвпадането на крайните изводи на двете инстанции, решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

-

По разноските:

С оглед неоснователността на въззивната жалба, на жалбоподателя не се дължат разноски. Въззивникът има право на разноски, но по делото не са представени доказателства да е извършил такива.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 14334/12.12.2022 г., постановено по гр.д. № 38750/2022 г. на СРС, ГО, 156 състав, в частта, в която ответникът „П.С.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул.

„*****“, е осъден да заплати на „М.Б.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „*****“, на основание чл. 327, ал. 1 ТЗ, във вр. чл. 318 ТЗ, във вр. чл. 110, ал. 2 ЗС и чл. 330, ал. 1 ТЗ, чл. 232, ал. 2 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от 1198,78 лева, представляващи цена на кислород технически, транспорт и наемно възнаграждение по договор за търговска покупко продажба и наем, обективиран във фактура № 345775/12.07.2017 г., ведно със законната лихва от 18.07.2022 г. (датата на подаването на исковата молба) до окончателното плащане, както и сумата от 354,97 лева, представляващи мораторна лихва върху дължимата главница за периода от 18.07.2019 г. до 12.03.2020 г. и от 09.04.2020 г. до 18.07.2022 г.

В останалата част първоинстанционното решение като необжалвано е влязло в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____